

Parlamentul României
Camera Deputaților

Inițiativa legislativă privind modificarea și completarea Ordonanței Guvernului
României nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor

EXPUNERE DE MOTIVE

În cei nouă ani de aplicare a prevederilor OG 2 din 2001 privind regimul juridic al contravențiilor au apărut numeroase semnale din partea societății românești și ale autorităților chemate să execute aceste norme cu privire la obstacolele existente în practică în momentul aplicării prevederilor invocate mai sus. Unul dintre obstacolele majore în asigurarea eficienței aplicării unei sancțiuni și a executării ulterioare a acesteia este instituția martorului asistent la încheierea procesului verbal în cazul în care contravenientul nu se afla de față, refuză sau nu poate să semneze.

Procesul verbal de constatare a unei contravenții și de aplicare a unei sancțiuni este actul administrativ prin care reprezentantul statului constată încălcarea de către contravenient a unei valori sociale, a unei reguli de conviețuire socială, protejate juridic.

Prin procesul verbal se consemnează atât opinia agentului constatator cât și a contravenientului și se face aplicarea normei juridice sancționatorii asupra celui care a săvârșit contravenția. Prin urmare, existența semnăturii unui martor care să confirme faptul că cel care a săvârșit contravenția a semnat procesul verbal a semnat sau nu a semnat procesul verbal ni se dezvăluie ca o formalitate birocratică fără relevanță asupra conținutului procesului verbal. În practica judiciară, însă, formalitatea birocratică invocată mai sus s-a transformat într-o cauză de nulitate absolută acceptată de instanțe pentru constatarea nulității proceselor verbale încheiate de organele investite cu putere publică în materie contravențională.

Această situație alături de alte argumente pe care le vom reda în continuare au condus, plecând de la o chestiune formală, la apariția unei stări de impunitate pentru persoanele care săvârșesc cu regularitate contravenții (în special în contra ordinii și liniștii publice, regimului circulației pe drumurile publice, în materia salubrității sau a disciplinei în construcții).

Un alt argument din practică în favoarea adoptării inițiativei legislative este acela că majoritatea proceselor verbale de constatare ale contravențiilor sunt întocmite pe timpul nopții, agenții constataatori întâmpinând mari dificultăți în găsirea martorilor asistenți sau aceștia refuză să semneze intimidăți fiind de contravenient, ceea ce conduce la anularea pe cale judiciară a unui număr însemnat de procese verbale, corecte pe fond.

De asemenea invocăm ca argument al propunerii de eliminare a martorului asistent din procedura încheierii procesului verbal, situația conform căreia martorul refuză să se implice deoarece ulterior este citat în fața instanței de judecată pentru a depune mărturie deși, conform legii, singurul său atribut este acela de a confirma acceptul sau refuzul contravenientului de a semna procesul verbal și nu acela de a descrie împrejurările în care s-a produs fapta. Chemarea în fața instanței înseamnă de multe ori expunerea martorului la atitudinea agresivă a contravenientului contestator, absența de la locul de muncă cu consecința diminuării salariului sau expunerea la o eventuală răzbunare din partea contravenientului.

Ca tehnică normativă, practic propunem o abrogare implicită a textului în vigoare prin eliminarea instituției martorului asistent la încheierea procesului verbal de constatare a unei contravenții deoarece așa cum argumenta profesorul universitar doctor, domnul Nicolae Popa, în cursul universitar de teorie generală a dreptului "abrogarea tacită mai poartă denumirea și de abrogare implicită. Este tacită sau implicită deoarece în noul act normativ nu se prevede nimic în legătură cu acțiunea vechilor norme juridice. Întrucât însă norma juridică nouă dă o reglementare diferită în comparație cu vechea reglementare organul de aplicare înțelege implicit că în mod tacit legiuitorul a dorit să scoată din vigoare vechea reglementare (vechea normă fiind considerată ca abrogată tacit)"¹.

Inițiativa legislativă este în deplină concordanță cu legislația europeană. Conform studiului realizat de Departamentul de Studii Parlamentare și Drept Comunitar al Camerei Deputaților instituția martorului asistent la încheierea procesului verbal de constatare a unei contravenții nu există în nicio legislație europeană.

Prin adoptarea inițiativei legislative se redă încrederea în discernământul și buna credință ale organului de ordine publică care, investit fiind cu forta publică, va lua măsurile legale necesare pentru restabilirea ordinii în zona de competență materială sau teritorială în care constată savârșirea unei contravenții și va aplica, în spiritul și litera sa legea, când va individualiza sancțiunea. Contravenientul are, în continuare, posibilitatea legală de a se adresa instanței de judecată în situația în care consideră că a fost nedreptățit sau a fost victima unui abuz.

Inițiativa legislativă vizează modificarea și completarea art. 19 din Ordonanța Guvernului României nr. 2/2001 aprobată prin Legea nr. 180/2002 privind regimul juridic al contravențiilor.

Initiator,
Deputat PDL Gabriel Andronache

